

Zevenaarse betekenis van GMR resultaten 1e halfjaar 2024

Algemeen

Lobby

Om de zichtbaarheid van de regio in Den Haag te vergroten, vond in januari de eerste editie van het Groene Metropoolcafé plaats. Zo'n vijftig deelnemers waren aanwezig, waaronder enkele Kamerleden en vertegenwoordigers van de ministeries van BZK, IenW en EZ. Ons initiatief werd door de aanwezigen positief gewaardeerd en volgende edities zijn in de maak.

Raadledenbijeenkomst Duiven

Jaarlijks organiseert het regiobureau, in nauwe samenwerking met de regioagendacommissie, twee bijeenkomsten voor gemeenteraadsleden. Het programma op vrijdagmiddag 24 mei bij Van der Valk in Duiven kende twee onderwerpen: de ontwerp-regionale agenda 2025-2028 en het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Aansluitend was de mogelijkheid om twee Duivense bedrijven te bezoeken die zich op bijzondere wijze onderscheiden op circulair gebied. Het was een geslaagde middag volgens de deelnemers; en er hadden nog veel meer raadsleden kunnen deelnemen aan dit mooie programma.

Regio Deal

Vanaf 2 april staat het aanvragen van de subsidie Regio Deal Arnhem-Nijmegen open bij de provincie Gelderland. Het project Techniekdagen heeft inmiddels subsidie ontvangen en voor drie andere projecten (Build4Health, Toekomstbestendige bedrijventerreinen en Samen werken aan een arbeidsmarkt die werkt) is subsidie aangevraagd. Circa €5,5 miljoen van de €15 miljoen rijksgeld is 'bestemd'.

Tot 1 november 2024 staat de inschrijving voor de 6^e tranche open. De GMR bereidt inmiddels de deelname hieraan voor. De inschrijving richt zich op 'Vitale Netwerken'. De GMR richt zich op projecten die bijdragen aan armoedebestrijding en behoud van voorzieningen.

Productieve regio

Duurzame logistiek

Logistiek is het integrale speerpunt van de opgaven Productieve, Verbonden en Circulaire regio. Vanuit dit speerpunt startte een pilot voor de realisatie van laadinfrastructuur op een bedrijventerrein in de regio. Doel van de pilot is om te bepalen - ondanks de netcongestie - hoe er invulling kan worden gegeven aan de toenemende laadbehoefte vanuit ondernemers. We verwachten de resultaten van de pilot in het derde kwartaal. Deze kunnen we inzetten bij de ontwikkeling van 7Poort II.

Daarnaast startte een onderzoek naar bouwlogistiek. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de HAN en richt zich op de huidige situatie en uitdagingen van bouwlogistiek en duurzaamheid/circulariteit in onze regio. Doel is om te komen tot aanbevelingen slimme en schone bouwlogistiek te bevorderen.

Regionaal Programma Werklocaties 2025 - 2028

We zitten midden in het proces van het opstellen van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2025-2028. Het huidige RPW loopt tot 1 januari 2025. Het RPW is een verplichting vanuit de

provinciale verordening. We spraken met de provincie af dat kwaliteit voor snelheid gaat en we tot halverwege 2025 de tijd nemen om te komen tot een breed gedragen RPW. De eerste Uitgangspuntennotitie voor het nieuwe RPW is gereed. Hierover heeft u in september besloten.

Het onderzoek naar de behoefte aan circulaire bedrijvigheid binnen de GMR, uitgevoerd door het consortium BVR/ Ecorys, is afgerond. De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in de Uitgangspuntennotitie voor het nieuwe RPW.

We starten nu met een onderzoek, samen met de provincie Gelderland, Oost NL, de gemeente Harderwijk en de GMR, naar de kansen en (on)mogelijkheden van herstructurering van bestaande bedrijventerreinen.

In de Perspectiefnota van de provincie is €10 miljoen beschikbaar gesteld voor een Gelders Herstructureringsfonds. Wij hebben actief ingezet op de lobby om een deel van deze herstructureringsgelden in onze regio te laten landen. Deze lobby zetten we komende periode voort.

Economische Monitor

De opdracht voor het opstellen van de Economische Monitor 2024 is verstrekt. De Economische Monitor wordt verbreed: we voegen het onderwerp Brede Welvaart eraan toe. En waar we voorheen alleen inzicht gaven in de stand van zaken van bedrijventerreinen, gaan we nu ook kantoorlocaties en perifere detailhandelslocaties meenemen. Tot slot vindt er een verdieping plaats op de clusters Health, Hightech en Energy.

Deze informatie gebruiken we bij de monitoring van ons lokale Zevenaarse en Liemerse beleid.

Mkb

De samenwerking met alle partijen in het veld om de dienstverlening naar het mkb te verbeteren wordt steeds concreter. Er is een pilot gestart om een tool te ontwikkelen waarbij de vragen van de mkb'er beter beantwoord kunnen worden, door uit te gaan van een 'no wrong door'-systeem; waar de ondernemer binnen komt en zijn vraag stelt, hij moet altijd het juiste antwoord krijgen. Dit voorziet in de behoefte van de Zevenaarse bedrijven. Dit blijkt ook uit het Rekenkameronderzoek.

Human Capital Akkoord (HCA)

De afgelopen maanden zijn de plannen van het Human Capital Akkoord vertaald naar een projectplan voor de Regio Deal. Het project "Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt" is akkoord bevonden door de stuurgroep en formeel ingediend voor financiering bij provincie Gelderland. In dit projectplan zijn de activiteiten verder geconcretiseerd en zijn programma's en projecten genoemd die een impuls krijgen vanuit HCA. Er wordt aangesloten bij landelijke programma's zoals HCA ICT, om het tekort aan ICT'ers terug te dringen. Zoals het actieplan Groene en Digitale Banen dat werkt aan het tekort in sectoren die belangrijk zijn voor de klimaat- en digitale transitie. De Liemerse maakindustrie is een dergelijke sector.

Circulaire regio

Circulaire bouw

Binnen het Conceptueel Circulair Bouwen ligt de focus op het Regio Deal-project *Toekomstbestendig bouwen* waar de gemeente ook bij is betrokken.

Water en klimaat adaptatie

Binnen het speerpunt water en klimaatadaptatie zijn we voornamelijk bezig om de bestaande projecten af te maken.

Binnen het speerpunt groene groei regio is er een eindverslag gepubliceerd van de regiosessies van de GMR over het "Water en Bodem Sturend, hoe dan..." rapport van het College van Rijksadviseurs (CRA). De Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen heeft de vraag gesteld aan de CRA om het

principe van Bodem en Water Sturend voor de regio beter te doorgronden. De regio vormt namelijk een complex gebied voor bodem en water. De regio kan worden gekenschetst als de hoofdkraan van de Nederlandse waterverdeling. Veel landschappen komen in de regio bij elkaar en zijn afhankelijk van het watersysteem zoals de heuvelruggen, de komgronden en de oeverwallen. Een prachtig en ook enorm dynamisch gebied waar de ruimte onder grote druk staat. Hiervoor zijn twee regiosessies georganiseerd. Ook gebruikt het CRA deze sessies om te reflecteren op de zes stappen uit de praktijkgids. Op basis van deze twee regiosessies en aanvullende gesprekken met de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen zijn zes inzichten opgetekend. Het zijn inzichten vanuit de oogblijven van de bodem- en wateropgaven zijn komen bovendien en die in dit verslag worden toegelicht. Centraal hierin staat de samenhangende problematiek van steeds meer extremen in perioden van droogte (wat leidt tot steeds lagere rivierwaterstanden en grondwaterstanden) en hevige neerslag (wat leidt tot gevaarlijk hoge rivierwaterstanden).

Hierin zijn drie hoofdlijnen als basis van het regioarrangement gemaakt:

1. Perspectief landelijk gebied:
 - a. Groenblauw raamwerk
 - b. Verbindingen / overgangen
 - c. Beekherstel op de zandgronden
2. Leefbare steden en dorpen:
 - a. Woningbouw voornamelijk in de kernen
 - b. Aanpak stations en campussen
3. Ordenende netwerken:
 - a. doortrekken A15 en verbreding A12-A50
 - b. Clusters bedrijventerreinen bij Arnhem, Zevenaar en A15

Speerpunt Energietransitie

De RES 2024 is in concept bestuurlijk besproken. In oktober volgt een voorstel voor de definitieve besluitvorming van de RES 2024.

Netcongestie: In het provinciale proces van integraal programmeren is de GMR gevraagd als 'getrapte vertegenwoordiger' van de gemeenten op te treden. De GMR is (via de RES) gevraagd om te zorgen voor ambtelijke en bestuurlijke afstemmingen in het kader van op te leveren stukken in het kader van netcongestie.

Groene groeiregio

Wonen in balans: versnellen van de woningbouw

Koploper 'Een thuis voor iedereen' en huisvesting arbeidsmigranten

Als koploperregio voor het Rijksprogramma 'Een thuis voor iedereen' werken we aan een regionale woonzorgvisie. Om afspraken te maken, hebben we een spel ontwikkeld dat de verdeling inzichtelijk maakt en als basis dient voor verdere afspraken. Dit spel hebben we op 21 maart gespeeld met ambtenaren, zorgmedewerkers en corporaties, en op 5 april met bestuurders wonen en zorg. Deze werksessies hebben geleid tot een definitief concept, dat op 12 juni tijdens Regio Overleg(t) door het bestuurlijk platform is vrijgegeven voor besluitvorming. Hierbij is benadrukt dat alle gemeenten zich sterk moeten inzetten voor de huisvesting van kwetsbare inwoners. Wij hebben als gemeente hieraan ook deelgenomen. In het derde kwartaal worden de afspraken ter vaststelling aangeboden aan het college. De afspraken sluiten aan bij de woonzorgvisie gemeente Zevenaar 2024-2028.

Regionale huisvestingverordening 2024

Aanvullend op de huisvestingsverordening hebben wij in het tweede kwartaal nadere regels toewijzing woonwagens en standplaatsen opgesteld. Dit om te kunnen voldoen aan de uitvoering

van het Landelijk beleidskader woonwonen en standplaatsenbeleid van het Ministerie van Binnenlandse zaken 2018. In het derde kwartaal worden de afspraken ter vaststelling aangeboden aan het college.

Woondeal 2.0

Om het woningtekort aan te pakken en om voor iedereen een geschikte woning te hebben, geven gemeenten volop uitvoering aan de Woondeal 2.0.

- In 2023 werden 100 woningen gerealiseerd binnen onze gemeente. Wij streven ernaar om ruim 150 woningen in 2024 op te leveren. En ook voor de jaren daarna staan er veel woningen op de planning.
- Daarnaast wordt kennis gedeeld voor het beter benutten van de bestaande voorraad zoals het deelwonen en woningsplitsing. Als gemeente werken wij dan ook hieraan voor het opzetten van beleid.
- Daarnaast wordt vanuit de regio gekeken naar oplossingen voor de netcongestie. Vanuit de gemeente Zevenaar sluiten wij daarbij aan.

Ontspannen regio

Duurzaam toerisme

Ambitiedocument Verhaallijnen:

Het ambitiedocument is opgesteld. Dit is een bevestiging van 3 belangrijkste verhaallijnen voor GMR: WOII, De Rivier, je kunt er niet omheen (het 3e waterverhaal) en Romeins Verleden. Vooral laatste 2 zijn voor Zevenaar zeer relevant.

Daarnaast is er ruimte om mee te doen aan 2 andere verhaallijnen: Gezond en lekker leven, en Verborgen en verrassende verhalen. Beide bieden ook haakjes voor Zevenaar (maar gaan wij vooralsnog niet actief mee aan de slag, want we hebben onze handen vol aan het 3e waterverhaal en de Romeinen.) De basis van beide verhaallijnen (water en Romeinen) zal mede worden gefinancierd door de GMR en (hoogstwaarschijnlijk) de provincie.

Masterplan Romeins Verleden:

Zevenaar was niet formeel (betalend) opdrachtgever, maar zat wel in bestuurlijke stuurgroep en ambtelijke begeleidingscommissie, om met de regio, provincie en gemeente Nijmegen te komen tot dit Masterplan om – in gezamenlijkheid – het Romeinse verleden beter zichtbaar, bekend en beleefbaar te maken. Hiermee ligt een mooie basis, waarin er voldoende aandacht is voor een (door) te ontwikkelen Romeins cluster Zevenaar/Liemers, waar het tempelcomplex Herwen-Hemeling onderdeel van uit maakt. De uitvoering om te komen tot een plan van aanpak hiervoor en de uiteindelijke realisatie is vooral aan de gemeente Zevenaar, maar wordt daarbij wel ondersteund door het regionale netwerk.

Verder 'profiteert' Zevenaar mee van de basis voor de uitvoering van het Masterplan, die financieel vooral gaat worden gedragen door Provincie, GMR en gemeente Nijmegen.

Cultuur

Cultuureducatie

In het Transformatievoorstel Cultuur van de Groene Metropoolregio (GMR) is een van de actielijnen het versterken van cultuureducatie.

In de opgave "Ontspannen Regio" bestaat er aandacht voor de culturele infrastructuur. De aan de GMR deelnemende gemeenten hebben uitgesproken dat cultuur een goede plek verdient in het onderwijs, zodat ieder kind gedurende de schooltijd kennis maakt met alle kunstdisciplines

(beeldende kunst, dans, theater, muziek, literatuur en cultureel erfgoed) en de kans krijgt talenten hierin te ontdekken.

Cultuur Oost heeft voor de GMR een overzicht gemaakt van cultuureducatie in het primair onderwijs, inclusief het speciaal basisonderwijs. Hierin is inzichtelijk wat er al gebeurt en hoe het is geborgd, en waar de “witte vlekken” in de regio zijn. Deze witte vlekken zijn later aangevuld met grijze vlekken, gebieden waar al wel een basisstructuur is voor cultuureducatie, maar waar ruimte is voor een aangescherpte of uitgebreidere aanpak. Hierbij is de Liemers aangeduid als een grijze vlek.

Met een bijdrage van de GMR kunnen de Liemerse gemeenten, Duiven, Westervoort en Zevenaar in de periode 2024-2026 een structurele beweging in gang zetten om cultuureducatie in haar gemeente te versterken. Hiervoor is een projectvoorstel opgesteld en goed gekeurd door de GMR. Voor Zevenaar betekent dit dat we de aanpak cultuureducatie en inzet van de cultuurcoach kunnen gaan uitbreiden van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs, waardoor er een doorgaande lijn ontwikkeld wordt.

Jongerencultuur

Het ministerie van OCW heeft een eenmalig bedrag aan de GMR toegekend voor het geven van een impuls aan culturele talentontwikkeling en het versterken en aanjagen van jongerencultuur in de cultuurregio. De primaire doelgroep zijn jongeren in de leeftijdscategorie 14 t/m 27 jaar. Op dit moment zijn er twee Zevenaarse initiatieven geselecteerd die in september worden uitgenodigd een aanvraag te doen voor deze gelde. NoMansland Filmfestival en Seven Art Live krijgen hiermee de kans om hun inmiddels bewezen succesvolle initiatieven voor culturele talentontwikkeling verder te ontwikkelen, waardoor er nog meer Zevenaarse jongeren bereikt kunnen worden.

Verbonden Regio

Gebiedsgerichte corridors

Versnelde uitvoering van fietsprojecten van Taskforce A12/A15

In opdracht van de Groene Metropoolregio is er verkenning opgestart naar maatregelen die versneld uitgevoerd kunnen worden in het kader van Taskforce A12/A15. Hierbij wordt gekeken naar het verbeteren van fietsverbindingen die aansluiten op het hoofd fietsnetwerk ‘F12’ en ‘SFR De Liemers’. Na oplevering van de rapportage wordt er een keuze gemaakt welke maatregelen geschikt zijn voor versnelde uitvoering. Momenteel loopt dit onderzoek nog.

Onderzoek spoorcorridor Utrecht-Arnhem-Duitse grens

Het MIRT onderzoek naar de spoorcorridor Utrecht – Arnhem – Duitse grens (UAD) wordt momenteel weer opgepakt. De oproep van de GMR heeft geresulteerd in een herziening waarbij de spoorcorridor Arnhem – Duitse grens weer aan het MIRT onderzoek is toegevoegd. Op de spoorcorridor Arnhem-Duitse grens bevinden zich belangrijke opgaven die nader onderzoek vereisen. Deze staan onder andere beschreven als ambitie in Toekomstbeeld OV 2040 en is ook de ambitie vanuit de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (GMR) en betrokken gemeentes.

Verkenning gelijkvloerse spoorkruisingen Liemers

De regio de Liemers kent een grote verstedelijkingsopgave die resulteert in een intensivering van het verkeer. Dit heeft onder andere gevolgen voor de bestaande gelijkvloerse overwegen in de Liemers. In opdracht van de Groene Metropoolregio is er een verkenning gestart om de overwegveiligheid, bereikbaarheid, barrièrewerking en leefbaarheid van de overwegen gelegen in Duiven en Zevenaar in kaart te brengen. Specifiek om de gevolgen van de intensivering van het spoor en woningbouwontwikkeling voor de overwegen inzichtelijk te maken. Dit onderzoek loopt momenteel tegen afronding aan.

Gedrag en Duurzame Mobiliteit

A12 Slim Reizen heeft een werksessie georganiseerd voor de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ). In deze werksessie zijn de toekomstplannen van de FOZ kenbaar gemaakt en is er een eerste aanzet gedaan naar mogelijke maatregelen op korte, middellange en lange termijn. De werksessie was puur als aftrap bedoeld en heeft eerste inzichten gegeven in de behoefte van diverse partijen zoals A12 Alliantie, GMR, gemeente Zevenaar en de ontwikkelaar van de FOZ. Afsproken is dat er een vervolg gegeven wordt aan deze werksessie om na te blijven denken hoe bezoekers, en dus het verkeer, gestimuleerd kan worden op alternatieve vervoerswijze te kiezen en/of verspreid te arriveren en vertrekken.